

باید درباره علت اصلی تورم امریکا صحبت کنیم

می‌رسد پیسی با کواکولا تیبانی کرده است. جالب اینجاست که کواکولا، افزایش قیمت‌های خود را همزمان با پیسی اعلام کرد و با این کار، حاشیه سود فروش خود را تا ۲۸.۹ درصد افزایش داد.

در زمینه بهای انرژی نیز روند مشابهی دیده می‌شود. اگر بازار انرژی رقابتی بود، تولیدکنندگان زمانی که می‌دیدند تقاضا در حال افزایش است، فوراً تولید را به شکل قابل توجهی افزایش می‌دادند. اما آنها این کار را انجام ندادند. چرا این کار را نکردند؟ کارشناسان بر این باورند که شرکت‌های نفت و گاز به دنبال پول بیشتر با بالا بردن قیمت پیش از افزایش عرضه هستند. آنها براحتی از این موضوع و مجازات‌های احتمالی آن می‌گذرند، زیرا تولیدکنندگان بزرگ نفت و گاز در یک بازار رقابتی کار نمی‌کنند. آنها می‌توانند میزان عرضه را با هماهنگی میان خود دستخوش تغییر کنند.

به طور خلاصه، تورم محرک اکثر افزایش قیمت‌ها نیست، بلکه قدرت شرکت‌ها عامل آن است. از دهه ۸۰ میلادی، زمانی که دولت ایالات متحده امریکا تقریباً قانون ضد انحصار را کنار گذاشت، دوسوم از صنایع این کشور انحصاری تر شدند.

در حال حاضر، شرکت مونسانتو قیمت بخش اعظم بذر ذرت کشور را تعیین می‌کند. همچنین دولت امریکا به یکپارچه‌سازی وال استریت به ۵ بانک بزرگ چراغ سبز نشان داد که بزرگترین آنها، جی پی مورگان است.

شرکت‌های هواپیمایی از ۱۲ شرکت در سال ۱۹۸۰ به ۴ شرکت در حال حاضر ادغام شده‌اند. این ۴ شرکت اکنون ۸۰ درصد از ظرفیت حمل و نقل داخلی را در دست دارند. سه شرکت بزرگ که بازار بهای باند ایالات متحده را در اختیار دارند از این قرارند: کامکست، مخابرات امریکا (ای تی اند تی) و وورایزن. چند شرکت دارویی انگشت‌شمار، کنترل بازار داروسازی ایالات متحده را در دست دارند. از تمام این موارد می‌توان به قدرت شرکت‌ها برای افزایش قیمت‌ها پی برد.

بنابراین پاسخ مناسب به جدیدترین دور تورم چیست؟ بانک مرکزی امریکا سیگنالی مبنی بر عدم افزایش نرخ بهره در حال حاضر نشان داده است. این بانک معتقد است که تورم تحت تأثیر برخی تکنیک‌های موقتی در تأمین کالا، دچار تغییر شده است.

در این اثنا، مقامات اجرایی دولت جو بایدن در حال گفت‌وگو با کارشناسان صنعت گاز برای ریشه‌یابی افزایش قیمت هستند و تلاش می‌کنند تا صدور گواهینامه‌راندگی ترانزیت (برای کاهش کمبود رانندگان کامیون) را تسهیل کنند. آنها به دنبال رفع انسداد اسکله‌های کانتینری پر از دحام هستند.

اما هیچ کدام از این کارها به موضوع ساختاری ریشه‌ای پاسخ نمی‌دهد که تورم قیمت‌ها علامت آن است؛ یکپارچه‌سازی فزاینده اقتصاد در چند شرکت بزرگ به هم وابسته و انگشت‌شمار که از قدرت بالایی برای افزایش قیمت و کسب سود بیشتر برخوردارند.

خواهد داد. اما این شرکت سود هنگفتی را کسب کرده است. در سه ماهه پایانی سال پس از اعمال افزایش قیمت‌ها، گزارش شرکت حاکی از سود فروش قابل ملاحظه ۲۴.۷ درصدی بود. این در حالی بود که ۳ میلیارد دلار در این بازه زمانی برای خرید سهام هزینه کرد.

این شرکت می‌تواند قیمت‌های خود را افزایش دهد و به سود قابل توجه بیشتری دست یابد، زیرا تقریباً هیچ رقیبی در بازار ندارد. بخش عمده بازار پوشک به عنوان مثال، تنها در اختیار دو شرکت است که تقریباً در زمینه تولید و عرضه محصولات با یکدیگر هماهنگ هستند. به سختی می‌توان باور کرد که افزایش قیمت محصولات یکی از آنها همزمان با اعلام افزایش قیمت‌های شرکت دوم یک اتفاق تصادفی بوده باشد.

به یک مثال دیگر در زمینه انحصار دوگانه در محصولات مصرف‌کننده توجه کنید: شرکت پیسی و کواکولا. در ماه آوریل پیسی اعلام کرد قصد افزایش قیمت‌ها را دارد و آن را گردن موضوعاتی همچون افزایش هزینه‌های مواد اولیه، کرایه بارو کارگران گذاشت. مضحک است! این شرکت نباید قیمت‌های خود را بالا ببرد. گزارش این شرکت در ماه سپتامبر، ۳ میلیارد دلار سود عملیاتی را نشان می‌دهد. اگر شرکت پیسی یک رقیب سرسخت داشت، هرگز نمی‌توانست از این موضوع بدون مجازات عبور کند. البته در ظاهر این طور است! اما به نظر

علت ساختاری عمیق مسأله تورم، اسارت اقتصاد ایالات متحده در دستان چند غول شرکتی وابسته به یکدیگر که قدرت افزایش قیمت‌ها را دارند، است.

اگر بازارها رقابتی باشند، شرکت‌ها قیمت‌های خود را پایین نگه می‌دارند تا مانع از آن شوند که شرکت‌های رقیب، مشتریان آنها را از آن خود کنند. اما آنها حتی با وجود کسب سود بالا، قیمت‌های خود را افزایش می‌دهند. چرا؟ چون از چنان قدرتی در بازار برخوردارند که بدون ترس از هرگونه مجازات، قیمت‌ها را افزایش می‌دهند. با دانستن این موضوع می‌توان گفت که مسأله کلیدی اساساً تورم نیست، بلکه نبود رقابت است. شرکت‌ها تورم را بهانه می‌کنند تا قیمت‌ها را افزایش و سود بیشتری کسب کنند.

■ Robert Reich

■ وزیر سابق کار ایالات متحده و استاد دانشگاه کالیفرنیا

The Guardian

شرکت‌ها در حالی قیمت‌های خود را افزایش می‌دهند که سود بالایی را کسب می‌کنند. این موضوع چگونه ممکن است؟ به دلیل قدرت غیر قابل کنترل آنها! وزارت کار دولت ایالات متحده اعلام کرد شاخص بهای مصرف‌کننده برای مجموعه‌ای از کالاهای اساسی از بنزین و خدمات درمانی گرفته تا مواد خوراکی و اجاره‌بها نسبت به سال قبل ۶.۲ درصد افزایش یافته است. این بیشترین نرخ تورم سالانه این کشور از نوامبر ۱۹۹۰ است.

جمهوری خواهان به دلیل تورم، در حال تخریب دولت بایدن و قانونگذاران دموکرات هستند و به برنامه‌های محرک اقتصادی دولت حمله می‌کنند، زیرا معتقدند دولت در برنامه‌های اقتصادی خود اشتباه دارد.

«مارکوروبیو» سناتور جمهوری خواه ایالات فلوریدا در تویتر نوشت: زمستان امسال افزایش بهای سوخت، کمبود و تورم در پیش است، زیرا چپ‌های تندرو نادان کنترل دولت ما را در دست گرفته‌اند.

«جروم پاول» رئیس بانک مرکزی علت اصلی افزایش قیمت را زنجیره تأمین می‌داند و معتقد است این مشکلات موقتی هستند. اما یک علت ساختاری عمیق‌تر برای مسأله تورم وجود دارد که به نظر می‌رسد روز به روز بدتر می‌شده است: اسارت اقتصاد ایالات متحده در دستان چند غول شرکتی وابسته به یکدیگر که قدرت افزایش قیمت‌ها را دارند.

اگر بازارها رقابتی باشند، شرکت‌ها قیمت‌های خود را پایین نگه می‌دارند تا مانع از آن شوند که شرکت‌های رقیب، مشتریان آنها را از آن خود کنند. اما آنها حتی با وجود کسب سود بالا، قیمت‌های خود را افزایش می‌دهند. چرا؟ چون از چنان قدرتی در بازار برخوردارند که بدون ترس از هرگونه مجازات، قیمت‌ها را افزایش می‌دهند. با دانستن این موضوع می‌توان گفت که مسأله کلیدی اساساً تورم نیست، بلکه نبود رقابت است. شرکت‌ها تورم را بهانه می‌کنند تا قیمت‌ها را افزایش و سود بیشتری کسب کنند.

در آوریل P&G با استناد به افزایش هزینه‌های تأمین مواد خام و حمل و نقل اعلام کرد عرضه کالاهای مصرفی مانند پوشک و دستمال توالت را افزایش